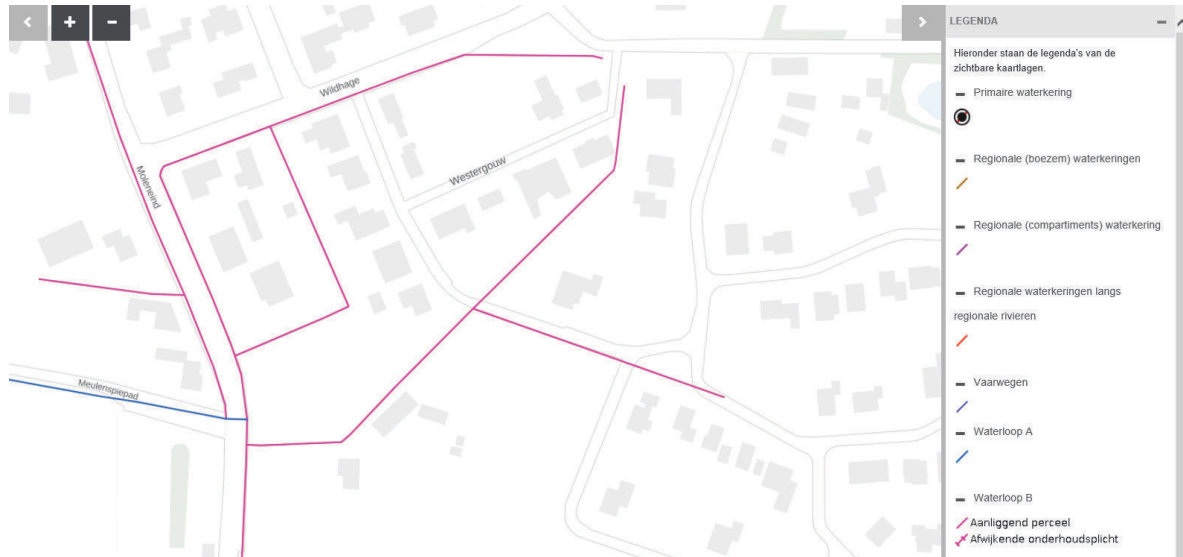

Onderwerp Motivatie toepassing keerwand Lage Gouw
Opgesteld
Datum 26 maart 2021

In 2009 is begonnen met de aanleg van de woonwijk Hoge Gouw te Teteringen. De nieuwe inrichting heeft tot een verandering geleid in de waterhuishouding. In afbeelding 1 is de relatie tussen het oppervlaktewatersysteem en de nieuwe woonwijk opgenomen.

Afbeelding 1; legger in relatie tot nieuwe woonwijk

De B watergangen die in de nieuwe woonwijk kwamen te liggen hadden voorheen een functie voor de ontwatering en afvoer bij het agrarische landgebruik. Bij de aanleg van de woonwijk zijn delen van de watergangen gedempt (blauw gearceerd). Het deel van de B watergang tussen de wijk Hoge Gouw en het Moleneind verloor hiermee zijn functie.

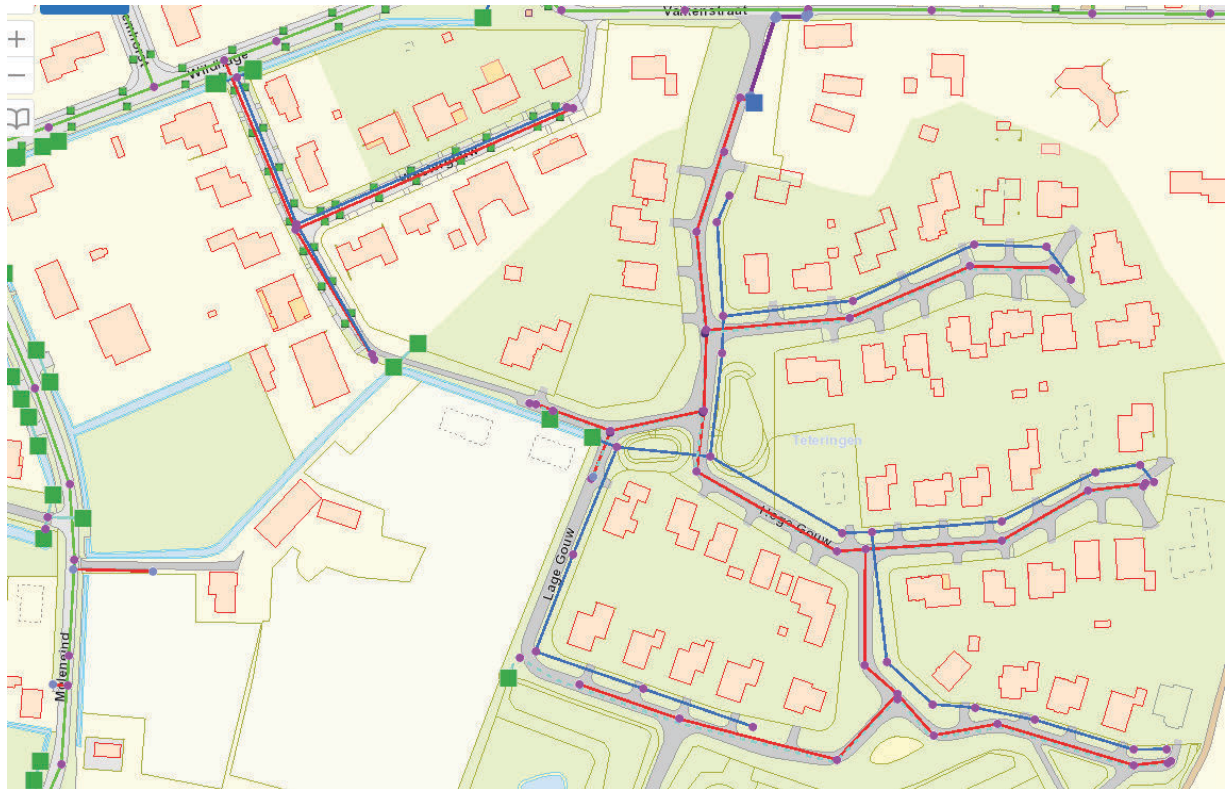
Afbeelding 2; gedempte delen B watergang

Doordat de watergang niet langer noodzakelijk was en als gevolg van gebrek aan beheer en onderhoud is het deel van de watergang langs de Lage Gouw in de loop van de tijd verworven tot een greppel. Zie hiervoor de onderstaande afbeeldingen.

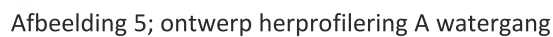
Afbeelding 3; status B watergang Lage Gouw 2012 en 2019

Met de aanleg van de wijk Hoge Gouw is voor de waterhuishouding gekozen voor een opzet waarbij er geen overtollig water van de percelen zou afvoeren naar openbaar gebied. In de loop van de ontwikkeling is deze opzet niet haalbaar gebleken en is in overleg met waterschap besloten een overloopsysteem aan te leggen in de vorm van een HWA stelsel met een afvoer op de bestaande B watergang langs de Lage Gouw. Op afbeelding 4 is het nieuwe stelsel opgenomen met de aansluiting op de B watergang aan de Lage Gouw.

Afbeelding 4; HWA Hoge Gouw aanleg 2017

Door deze aanpassing en met de nog te ontwikkelen woningen aan de zuidzijde van de Lage Gouw heeft deze watergang nu weer een functie gekregen om het overtollige water uit de wijk af te voeren. Daarvoor is het noodzakelijk dat de watergang weer op profiel wordt gebracht. Hiervoor zijn gesprekken gestart met de eigenaar van de grond ten zuiden van de watergang. Bij deze afstemming is ook waterschap betrokken en is nagegaan of de status van de watergang aangepast zou kunnen worden naar een A status. Zie afbeelding 5 voor het voorligende ontwerp van deze variant. Hiervoor is naast de ruimte voor het benodigde profiel ook een onderhoudspad van 5 meter benodigd. Omdat deze opwaardering ten koste van veel uitteefbare grond zou gaan is in overleg nagegaan of de watergang ook de B status kan blijven behouden.

- Bodembreedte 0,5m
- Taluds 1:1,5
- Bodemhoogte bovenstrooms NAP+3,2m
- Bodemhoogte benedenstrooms NAP+2,8m
- Diameters van duikers (inritten) $\varnothing 300\text{mm}$
- Beheer en onderhoud door de aanliggende eigenaren van de B watergang

Afbeelding 6; ontwerp herprofilering B watergang

In de tussenliggende periode is het eigendom van de gronden aan de zuidzijde van de Lage Gouw overgegaan naar een drietal particulieren. Deze nieuwe eigenaren blijken niet op de hoogte van de afspraken en de plannen om de watergang terug op het gewenste profiel te brengen. Daarbij maken ze bezwaar tegen de uitgevoerde werkzaamheden op hun gronden. Zie afbeelding 7 voor de nieuwe kadastrale situatie. De gemeente wordt hierbij verweten oneigenlijk gebruik van de particuliere gronden te maken.

Afbeelding 7; ontwerp herprofilering B watergang

Vanuit de gemeente is overleg aangegaan met de nieuwe eigenaren waarbij verschillende opties zijn verkend om tot een oplossing te komen. De volgende 3 varianten zijn besproken en voorgelegd:

- 1) Aankoop van de gronden van de particulieren door Gemeente Breda
- 2) De watergang vervangen door een duiker
- 3) Keerwand plaatsen aan de zijde van de particulieren

Optie 1 is afgewezen door de eigenaren. Optie 2 betreft een duiker met een lengte van ca. 75 meter en is vanuit de waterhuishouding een ongewenste variant. Ook moeten voor deze variant de aangelegde inritconstructies weer worden opgebroken. De oplossing met de keerwand is daarmee de beste oplossing voor alle partijen. Deze oplossing is verder inhoudelijk verkend waarbij in beeld is gebracht hoeveel ruimte de watergang inneemt in de oude situatie, de situatie met de herprofilering van de B watergang en de situatie met de keerwand. Zie hiervoor bijlage A. De keerwand is technisch verder uitgewerkt in bijlage B.

Als laatste is nagegaan of de keerwand voldoet aan de voorwaarden en uitgangspunten voor een goed functionerende waterhuishouding.

- Het aanvoerende HWA stelsel is een overloopleiding van particuliere infiltratievoorzieningen. Pieken in het stelsel zullen worden gedempt door de voorzieningen. De aanvoerende leiding heeft een diameter $\varnothing 300\text{mm}$. De resterende afvoercapaciteit van de watergang met keerwand is hiervoor geen beperking
- Het beheer en onderhoud van de keerwand wordt juridisch geborgd bij de particulieren
- Het beheer en onderhoud van de B watergang op het gedeelte langs de Lage Gouw komt volledig bij de Gemeente Breda te liggen

Op basis van de bovenstaande argumenten is namens stedelijk water van Gemeente Breda beoordeeld dat dit een acceptabele oplossing is voor de waterhuishouding ter plaatse.